

**MLADÁ FILOZOFIA 2023: XVIII. ROČNÍK MEDZINÁRODNEJ
KONFERENCIE DOKTORANDOV A MLADÝCH VEDECKÝCH
PRACOVNÍKOV****18. – 19. máj 2023, Filozofický ústav SAV, v. v. i., Bratislava**

Filozofický ústav SAV, v. v. i. v Bratislave v dňoch 18. a 19. mája 2023 usporiadal 18. ročník medzinárodnej konferencie doktorandov, doktorandiek, mladých vedeckých pracovníkov a pracovníčok s názvom Mladá filozofia 2023. Podujatie svojou dlhoročnou históriou prilákalo tridsaťdva začínajúcich vedcov z Česka, Poľska, Maďarska, Rakúska, Nemecka, Nigérie, Brazílie a Slovenska. Konferenciu nelimitovala špecifická téma, vďaka čomu počas jej priebehu odznelo množstvo rozmanitých príspevkov z viacerých oblastí filozofie. Hlavnou motiváciou a cieľom podujatia bolo vytvoriť medzinárodný priestor, v ktorom by mohli doktorandi a doktorandky zdieľať výsledky svojho výskumu. Konferencia kládla dôraz aj na interdisciplinaritu, ktorá je akcentovaná v súčasnom vedeckom diskurze a vzhľadom na medzinárodnú účasť príspevky odzneli prevažne v anglickom jazyku.

Prvý deň konferencie otvorili uvítacie slová organizačného výboru, ktorého členmi boli: Jozef Sábo, Katarína Podušelová, Dominik Kulcsár, Michal Kalnický a Marcel Šedo. Jozef Sábo predstavil ciele a motiváciu konferencie. Následne Richard Sťahel, riaditeľ Filozofického ústavu SAV, v. v. i., vyjadril podujatiu svoju podporu a privítal hlavného rečníka Dana Swaina z Katedry humanitných vied PEF ČZU v Prahe. Dan Swain svojou plenárnou prednáškou *Band-Aids, Blockages and Beyond: Reflections on Applied Philosophy* poukázal na odkaz Mary Midgley a zdôraznil jej kritický postoj k abstraktným morálnym teóriám aplikovanej filozofie. Potenciálna úloha aplikovanej filozofie by podľa Midgley mala byť podobná inštalatérstvu; mala by riešiť poruchy v systémoch, ktoré sú základom nášho myslenia a konania, aby nám pomohla prekonať súčasné ťažkosti. Výstup vyvolal veľký záujem auditória a rozprúdil zaujímavú diskusiu o mieste a úlohe filozofie v každodennom živote.

Druhá časť dňa patrila prednáškam v jednotlivých sekciách, ktoré boli štyri: kontinentálna filozofia, analytická filozofia, sociálna a politická filozofia, a dejiny filozofie. Na programe boli ako prvé dejiny filozofie a sekcia sociálnej a politickej filozofie, ktoré prebiehali súbežne v rôznych miestnostiach. Hostia si mali možnosť podľa programu vybrať, na ktorej prednáške majú záujem zúčastniť sa. V sekcii dejiny filozofie, ktorú moderoval Dominik Kulcsár, vystúpili ako prvý Peter Olenič s príspevkom

Idea univerzity a politickosť v diele H. Arendt a Natália Tarnóczyová s príspevkom *(De)pluralizácia osvietenstva: Prípady Kant, Herder a Dejiny dvoch Indii*. Michaela Tóthová publikum zaujala prednáškou o Jane Adams a americkom pragmatizme. Silvia Caisová rozprúdila diskusiu o Leibnizovom princípe dostatočného dôvodu. Záver tejto sekcie prednášok sa niesol v duchu lásky vďaka príspevku Viktora Morháča *Láska ako filozofický fenomén*.

V sekcii sociálna a politická filozofia prebiehala výhradne v anglickom jazyku a moderovala ju Katarína Podušelová. Medzi rečníkov patrila aj Rita Figus-Illinyi, ktorej príspevok niesol názov *Theory of Resilience: The Diversity of the Concept of Resilience and the Difficulties of Constructing a Theory*. Následne Lorenna Fyama Pereira Marques predstavila sociálnu iracionalitu ako problém, s ktorým treba bojovať. Ewa Potępa vo svojom zaujímavom príspevku vysvetlila význam depresívneho realizmu. Predposledným rečníkom bol John Otoide, ktorý vystúpil s príspevkom *The Ambivalence of Violence in the Nigerian Police Force: The Victim Purveyour Syndrome*. Posledný výstup sekcie *Metaphysical Ethical Politics Instead of Ontological Politics* odprezentoval Eusebius Chineme Nkwagu.

V sekcii kontinentálna filozofia, s Michalom Kalnickým ako moderátorom, vystúpila Yikunoamlak Mesfin s prezentáciou *Revisiting Hegelian Understanding of the State to Resolve Ethnic Conflict in Ethiopia*. Auditórium zaujal aj Jirí Kučera, ktorého príspevok *From Rationality of "Irrational" Faith in Kierkegaard's Subjective Existentialism to the Fides et Ratio Today* oživil diskusiu v súvislosti s iracionálnym a inštinktívnym správaním. *The Face as Icon in Phenomenology and Arts* znel názov prezentácie, ktorú predniesla Alexandra Okanovic a sekciu zakončil Franz Schörkhuber, uvažujúci o podvoide pri písaní o Kierkegaardových a Wittgensteinových spisoch.

Paralelne prebiehajúcu sekciu venovanú analytickej filozofii moderoval Jozef Sábó a vystúpili v nej traja rečníci. Saskia Janina Neumann sa predstavila s príspevkom *The Referents of Beliefs and Their Connection to "Gettier Cases"*, po ktorej si slovo vzala Ida Miczke s prednáškou *Procreation Asymmetry and the Importance of Violation of Duties*. Záver patril Marianne Abrahamyan a jej *Sémiotike filmu*.

Po zakončení prvej polovice konferencie sa však deň ešte nekončil a všetci účastníci boli pozvaní na neformálne posedenie, počas ktorého im uvoľnená atmosféra umožnila ďalej uvažovať o rôznych témach z oblasti filozofie, politiky či práva, ale aj podeliť sa o svoje profesijné a osobné skúsenosti a zážitky.

Nasledujúce ráno moderátor Dominik Kulcsár v sekcii dejiny filozofie znovu privítal všetkých zúčastnených a uviedol Dominika Novosáda s jeho príspevkom *An Analysis of the Problem of Shame in Letter Eleven of Seneca's Moral Epistles*. Následne sa poslucháči dozvedeli niečo nové o *Láske v Platónovom Sympóziu* v podaní Sunjidy

Mukty a sekciu zakončil Jan Thümmel svojimi *Three Early Interpretations of Schelling's Philosophy: Tillich, Metzger, Rosenzweig*.

Sekciu analytická filozofia medzičasom moderoval Jozef Sábo, kde o logickom pozitivizme a normatívnej etike pojednával Abdi Kitesa Keno. Jozef Sábo prispel vlastným pohľadom na logiku a zákon s podotázkou – *Tanec bez partnera?* Po prednáške Kristófa Vánczu, ktorý predstavil svoje ponímanie problematiky úspechov a limitov prístupu naturalistov, nasledovala obedná prestávka.

Sekciu kontinentálna filozofia moderoval Michal Kalnický a ako prvý príspevok predstavil práve svoje úvahy na tému *Umenie ako odpoveď: Význam responzivity v tvorivom procese*. Po ňom odprezentovala *Dílo Arnolda Schönberga v souvislostech* Adela Neubaerova. So zaujímavými myšlienkami sa v príspevku "*Juridification of the World*" as a *Contemporary Problem of the Philosophy of Law* podelila aj Malwina A. Tkacz. Markus E. Hodec vyvolal mnoho otázok, keď vystúpil s témou *The Difference Within the New: véος and καινός*. Na záver Dariusz Tubacki predstavil vplyv voľby medzi idealizmom a realizmom na skúsenosť času, a to konkrétne podľa diela Romana Ingardena *Človek a čas* (1937 – 46).

Druhú sekciu venovanú sociálnej a politickej filozofii opäť moderovala Katarína Podušelová. V rámci nej vystúpil Martin Foltin s prednáškou *Úvahy o niektorých námetkách voči Nussbaumovej teórii spôsobilosti v kontexte možnosti zdôvodnenia ľudských práv*. Plodnú diskusiu rozprúdil aj Bujinlkham Surenjav príspevkom *Is it Discriminatory to Require an English-only Foreign Language Exam for a Position as a University Lecturer? (In Example of National University of Mongolia)*. Vďaka Rômulovi Eisingerovi Guimarãesovi a jeho príspevku o participácii, komunikatívnosti a probléme sociálnej iracionality si na svoje prišli aj milovníci Kanta, na ktorého nadviazal aj posledný rečník Egyle Hannah do Nascimento Lopes.

Aktívni rečníci z rôznych zemí sveta si vďaka organizačnému výboru odniesli domov nielen pozornosť v podobe kníh, ale hlavne mnoho nových poznatkov, skúseností a obohacujúcich zážitkov. Medzinárodná konferencia mladých vedcov sa aj tento rok niesla nielen v odbornom akademickom, ale zároveň priateľskom a uvoľnenom duchu.

Natália Tarnóczyová

Správa vznikla ako súčasť grantového projektu APVV-20-0583 *Možné svety a modality: súčasné filozofické prístupy*.
